

Г. І. Жекало,
к. політ. н., доцент кафедри управління та адміністрування, Івано-Франківський
навчально-науковий інститут менеджменту Західноукраїнського національного університету
ORCID ID: 0000-0001-5125-2003

Е. Т. Дерді,
к. філол. н., доцент кафедри міжнародної економіки, маркетингу і менеджменту,
Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту
Західноукраїнського національного університету
ORCID ID: 0000-0003-3808-8581

DOI: 10.32702/2306-6814.2021.7.56

СПІВПРАЦЯ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

G. Zhekalov,
PhD in Political Sciences, Associate Professor of the Department of Management and Administration, Ivano-Frankivsk
Education and Research Institute of Management, West Ukrainian National University
E. Derdy,
PhD in Philology, Associate Professor of the Department of International Economy, Marketing and Management,
Ivano-Frankivsk Education and Research Institute of Management, West Ukrainian National University

COOPERATION OF CONSTRUCTION COMPANIES WITH LOCAL AUTHORITIES

У статті визначено основні механізми взаємодії органів місцевого самоврядування та приватних будівельних організацій. Виділено переваги реалізації спільних державно-приватних проєктів, виокремлено ризики публічно-приватного партнерства та узагальнено перспективні заходи для удосконалення спільної діяльності. Обґрунтовано, що в основі взаємодії будівельних підприємств з органами місцевого самоврядування стоїть аутсорсинговий механізм співробітництва, що передбачає надання конкретних послуг підприємствами в рамках визначених норм права, а основним інструментом реалізації його є організація тендерів. З'ясовано роль механізму публічно-приватного партнерства в будівельній сфері в межах будівництва інфраструктурних проєктів населених пунктів, співпраці з метою підтримки соціально незахищених верств населення, реалізації проєктів із соціальною метою. Наголошено на ролі та інструментах взаємодії органів влади та будівельних підприємств в рамках реалізації державних та місцевих житлових програм з метою покращення житлових умов місцевого населення.

The given article defines the main mechanisms of interaction between local governments and private construction organizations. The advantages of implementing joint public-private projects are highlighted, the risks of public-private partnerships are described and promising measures to improve joint activities are summarized.

It was found that cooperation between local governments and construction enterprises can be introduced within the framework of the implementation of specific work on construction, repair, maintenance of state or communal property objects as well as on obtaining permits for the implementation of construction and on participation in the building codes and social plans development issues concerning economic settlements development and their territories improvement measures.

It has been substantiated that the basis of cooperation between construction enterprises and local governments is an outsourcing cooperation mechanism which provides the provision of specific services by enterprises within the framework of certain legal norms, and the main implementation instrument of which is the tenders organization. The significance of the public-private partnership mechanism in the construction sector within the framework of the settlements construction infrastructure projects, together with the cooperation to support socially unprotected population segments, and the socially oriented projects implementation has been clarified. The interaction role and tools between authorities and construction enterprises in the framework of state and local housing programs implementation in order to improve the local population living conditions are noted.

The study summarizes the results, and they are that the establishment of effective cooperation between local governments and construction enterprises has a positive effect on the ratio of quality and prices for services, the additional costs control, the rational use of time, the stimulation of positive competition among business structures, the use of experience, professionalism and innovation in private sector activity.

At the same time such cooperation is subjected to certain risks including the overwhelming lack of work coordination, the likelihood of friction between the participants, different goals of the participants in the public-private partnerships context, the risk of corruption and a number of political and legal problems of such kind that any change of government or local authorities representatives can carry both legislative changes as well as the transformation of goals and priorities, often leads to the construction projects implementation delay or "freeze".

Ключові слова: органи місцевого самоврядування, будівельні підприємства, тендер, публічно-приватне партнерство, соціальні проекти, будівельна сфера.

Key words: local government bodies, construction companies, tender, public-private partnership, social projects, construction sector.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ В ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК З ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ТА ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У рамках реформи децентралізації влади, формування самостійних ОТГ, постає питання щодо активної участі будівельного бізнесу у реалізації важливих проектів щодо будівництва у громадах. Зокрема, реконструкції, відновлення чи будівництва ЦНАПів; НОПів, Центрів безпеки громадян та амбулаторій, які повинні бути у кожній ОТГ. Владні структури ОТГ звичайно, що можуть самостійно займатись будівництвом таких об'єктів. Водночас, як показує практика, з метою врегулювання співвідношення ціни та якості органи місцевого самоврядування змушені укладати договори з приватними компаніями для надання послуг. Відтак актуальною постає проблематика співпраці органів місцевого самоврядування із приватними структурами, що працюють у будівельній сфері з метою забезпечення управлінської ефективності, економічної результативності та широкого використання інноваційних підходів.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ, В ЯКИХ ЗАПОЧАТКОВАНО РОЗВ'ЯЗАННЯ ДАНОЇ ПРОБЛЕМИ

Проблематика особливостей взаємодії держави та приватної сфери в Україні вивчені на достатньому рівні. Зокрема, комплексно проаналізованими є питання механізмів партнерських взаємодій держави та приватного сектору у світовій практиці, принципи партнерських взаємодій держави і приватного бізнесу, нормативно-правове забезпечення такої взаємодії, переваги та перспективи публічно-приватного партнерства. Серед вітчизняних науковців у осмисленні цієї проблематики варто відмітити праці В. Варнавського, В. Кабашкіна, С. Сосни, О. Гарафанової, Р. Тульчинського, Н. Луцької, К. Процак та інших. Окремі аспекти застосування механізмів державно-приватного партнерства у будівельній галузі представлені у працях О. Ланьо, С. Діденко, В. Максимова та інших. Водночас не достатньо обґрунтованими є питання взаємодії органів місцевого самоврядування та приватних будівельних організацій, а із впливом зовнішніх та внутрішніх факторів надзвичайно актуальним є пошук найбільш оптимальних механізмів такої співпраці.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є вивчення існуючих на сьогодні механізмів взаємодії владних структур та приватних будівельних організацій, виокремлення проблем та перспектив такої співпраці.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

У сучасних соціально-економічних умовах та викликах, продиктованих прагненнями кардинальних реформ, змін та розвитку зростає значимість формування системи партнерства як конструктивної взаємодії органів влади, бізнесу та некомерційних організацій під час вирішення пріоритетних завдань, що простежуються у всіх сферах діяльності, у тому числі будівництва. Підприємства будівельної галузі та їх функціонування є однією із вагомих складових економіки країни та народного господарства. Так, обсяг української будівельної галузі за підсумками 2020 року склав 106 млрд гривень, або 2,7% ВВП. Річний приріст сектора становив рекордні 23% [2]. Як зазначає О. Ланьо [11, с. 94] будівництво — це одна з ключових фондоутворюючих галузей, від розвитку якої багато у чому залежить формування національної економіки, зокрема, через те, що ця сфера економічних відносин тісно пов'язана з іншими галузями економіки завдяки ресурсомісткості будівництва. Крім того, розвиток будівельної сфери сприяє вирішенню ряду соціальних проблем як на національному рівні, так і на місцевому. Саме тому видається перспективним ініціювання співпраці структур влади та будівельного бізнесу.

На рівні місцевої влади питанням будівельної та житлової політики займаються органи місцевого самоврядування та місцеві адміністрації. Відповідно, саме місцева влада в основному відповідальна за реалізацію будівельних проектів в територіальній громаді і може ініціювати різні механізми співпраці із будівельним бізнесом.

Варто зауважити, що відносини органів місцевого самоврядування у сфері будівництва можуть реалізуватися із підприємствами, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад і будуються на засадах підконтрольності органам місцевого самоврядування. А також із підприємствами та організаціями приватної власності, які відповідно до Закону України "Про місцеве самоврядування" [8] будуються на договірній і податковій основі та на засадах підконтрольності у межах повноважень, наданих органам місцевого самоврядування законом. Водночас органи місцевого самоврядування, відповідно до цього закону, мають право вимагати необхідну інформацію від підприємств некомунальної власності, здійснювати контроль та перевірку їх діяльності. Об'єктом дослідження нашої статті є відносини із підприємствами некомунальної власності.

Водночас співпрацю будівельних підприємств з владними органами можна розглядати в кількох напрямках:

по-перше, в фінскальному напрямі — в питаннях повнення державного бюджету;

по-друге, в правоохоронному напрямку — з питань боротьби із зловживаннями у будівельній сфері (са-

мовільні захоплення територій, ведення будівництва без отримання дозвільних документів тощо);

по-третє, з дозвільними органами — з питань удосконалення нормативно-правової бази;

по-четверте, з органами місцевого самоврядування — з питань здійснення конкретної роботи по будівництву, ремонту, утриманню об'єктів державної або комунальної власності (переважно на конкурсній основі); з питань отримання дозвільних документів для здійснення будівництва; з питань участі у розробці будівельних норм та планів соціально-економічного розвитку населених пунктів й заходів з благоустрою їх територій.

Будь-яка співпраця у галузі державного чи регіонального розвитку повинна мати визначену інституційно-правову структуру. В контексті співпраці органів місцевого самоврядування та будівельних підприємств підґрунтям виступає сформована нормативно-правова база, найбільш важливими в контексті якої є такі документи, як Закони України: "Про регулювання містобудівної діяльності", що встановлює правові та організаційні основи містобудівної діяльності і спрямований на забезпечення сталого розвитку територій з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів [3], "Про будівельні норми", що визначає правові та організаційні засади розроблення, погодження, затвердження, реєстрації і застосування будівельних норм [4], "Про благоустрій населених пунктів" [5], що регулює особливості та норми забезпечення, організації та підтримки благоустрою населених пунктів; "Про землеустрій" [6], що спрямований на регулювання відносин, які виникають між органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами із забезпечення сталого розвитку землекористування, "Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності" [7], що встановлює відповідальність суб'єктів містобудування за правопорушення у здійсненні будівельної діяльності, "Про місцеве самоврядування в Україні" [8], "Про основи містобудування" та ряд інших нормативно-правових документів. Головним містобудівним документом, що визначає можливості, коротко- та довгострокові плани суб'єктів будівельної діяльності по відношенню до організації та здійснення будівельної діяльності є генплан населеного пункту. Іншими важливими документами виступають детальний план територій, експлуатаційні, протипожежні, екологічні та санітарні норми і правила, плани червоних ліній з урахуванням природно-кліматичних умов і містобудівних особливостей населеного пункту та інші.

Щодо інституційної структури, то на місцевому рівні основними виконавчими, спеціально-уповноваженими органами є спеціально створені управління, департаменти чи відділи містобудування чи архітектурної діяльності у складі виконавчого інституту влади, основним завданням яких є координація діяльності суб'єктів містобудування, розроблення та виконання генерального плану населеного пункту, управління чи регулювання забудов територій. Видачу містобудівних умов та обмежень для проектування об'єкта будівництва здійснює виконавчий комітет органу місцевого самоврядування. Вагому роль відіграє також Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву як спеціалізована фінансова установа, що підпорядковується Кабінету Міністрів України та його регіональні відділення.

Що стосується механізмів взаємодії, то найбільш поширеним є аутсорсинговий механізм співробітництва, що передбачає надання конкретних послуг підприємствами в рамках приватного права. Варто зауважити, що такий підхід до співпраці має ряд переваг: економічна вигода, адже для того, наприклад, щоб побудувати дорогу муніципальним органам необхідно закупити всю необхідну техніку, що досить таки затратно; якість роботи, адже будівельне підприємство, яке постійно працює в цій сфері може надати послуги будівництва значно якісніше та ефективніше.

Через укладання договорів підряду на проведення нового будівництва, реконструкції, ремонту чи надання послуг, пов'язаних із виконанням будівельних робіт органи місцевого самоврядування замовляють у бізнес структур виконання ряду послуг. Основний інструмент співпраці ОМС та представників бізнесу організація тендерів — конкурентної форми відбору організаторів на виконання роботи чи надання послуг. Договір підряду укладається за результатами тендеру. Відповідно до договору підрядник приватна будівельна організація зобов'язується виконати роботи в установлені строк та відповідно до вимог замовника, а замовник — орган місцевого самоврядування надати фронт робіт, передати дозвільні документи, оплатити здійснені роботи та здійснити контроль здійсненої роботи.

Організація тендерів на виконання будівельних робіт як послуг регулюється в основному Законом України "Про публічні закупівлі" [10] і проводиться в системі Е-Тендер. Державні тендера згідно з Законом проводяться за такими типами процедури: відкриті торги, переговorna процедура, конкурентний діалог, закупівлі за рамковими угодами.

У контексті вивчення відносин органів місцевого самоврядування з будівельними підприємствами варто говорити також про публічно-приватне партнерство у будівельній сфері. Такі партнерські відносини базуються на взаємних інтересах, але уряд визначає, хто має право на послуги, планує кошук послуг, обирає постачальників послуг та контролює їх діяльність.

У межах публічно-приватного партнерства держава повинна виробляти стратегію і принципи, на яких бізнес взаємодіє з суспільством загалом, з державною або муніципальною владою зокрема. Також держава зобов'язана формувати і підтримувати інституційне середовище для розробки і реалізації партнерських проєктів, а також безпосередньо організовувати і управляти державно-приватним партнерством, розробляти форми та методи, а також конкретні механізми його реалізації.

Співпрацю органів влади та будівельних підприємств можна розглядати в різних сферах реалізації. Серед них найголовнішими є взаємодія в межах будівництва інфраструктурних проєктів населених пунктів, співпраця з метою соціальної підтримки соціально незахищених верств населення, реалізація проєктів із соціальною метою а також будівництво комерційних та некомерційних об'єктів.

У залежності від отримання найбільшої ефективності та економності для суб'єктів, а також від особливостей кожного конкретного проєкту в співробітництві держави та бізнесу вирізняють різні форми державно-приватного партнерства. Законом України "Про державно-при-

ватне партнерство" [9] встановлено такі форми, як концесійний договір, договір управління майном, договір про спільну діяльність. Поширеними є також такі форми співпраці, як оренда, лізинг, інвестиційний договір.

У контексті співпраці органів місцевого самоврядування та приватних структур актуальним є укладання договорів про спільну діяльність з метою об'єднання ресурсів приватної сторони та управлінського потенціалу державного актора для здійснення важливих та необхідних для територіальної громади завдань. Прикладами спільної діяльності серед практики європейських країн можна назвати будівництво нового багатоквартирного будинку для подальшої передачі квартир користувачам на правах оренди та управління новоствореним будинком приватним партнером; комплексна реконструкція багатоквартирного будинку; залучення приватним партнером ресурсів для відновлення, розширення та подальшого управління таким будинком та інші [1, с. 73]. Подальшими власниками таких будинків можуть бути як територіальна громада, спеціально створені юридичні особи або ж приватні партнери.

Ще одним вектором співпраці органів влади та будівельних підприємств є реалізація державних та місцевих житлових програм. Серед основних інструментів такої взаємодії можна виокремити надання пільгових довгострокових кредитів молодим сім'ям, саодиноким людям, представникам окремих професій чи груп на будівництво, реконструкцію чи придбання житла; співпраця з будівельними організаціями в рамках будівництва житла військовослужбовцям, учасникам АТО; надання державної чи регіональної підтримки громадянам на будівництво житла; часткова компенсація кредитів комерційних банків, наданих на будівництво чи придбання житла та інші.

В останні роки зростає число програм, які фінансуються з місцевого бюджету з метою покращення житлових умов місцевого населення. Так, на місцевому рівні прикладом соціальних проєктів може бути програми надання підтримки учасникам антитерористичної операції для будівництва та придбання житла, програми житлового кредитування учасників АТО/ООС, програми із покращення житлових умов соціально-незахищених громадян, осіб, що мають статус внутрішньо переміщених.

Для прикладу, в місті Івано-Франківськ та області в контексті спільних державно-приватних ініціатив можна виокремити різні житлові програми для молоді, людей, що потребують покращення житлових умов чи соціально-незахищених осіб, що базуються на співпраці з підприємствами, які мають відповідну акредитацію. Акредитація — відповідне визначення, що проводиться Державним фондом сприяння молодіжному житловому будівництву з метою мінімізації ризиків порушення прав громадян — інвесторів будівництва за житловими програмами. Тобто Держмолодьжитло є своєрідним "посередником" між приватними будівельними організаціями та громадянами, що беруть участь у житлових програмах. Держмолодьжитло за рядом критеріїв обирає тих приватних забудовників, що можуть брати участь у відповідних програмах, забезпечує здійснення заходів із моніторингу на всіх етапах роботи з об'єктами та взаємодії виконавців із замовниками.

Як зазначено в "Положенні про порядок роботи з об'єктами, на будівництво (реконструкцію) і придбання житла в яких спрямовуються кошти за житловими програмами, в Держмолодьжитлі та в регіональних управліннях (іпотечному центрі)" [12] з метою мінімізації ризиків спрямування коштів із державного та місцевого бюджетів на житлові програми з приватними будівельними організаціями укладаються договори про співробітництво за програмами, проводяться дослідження й моніторинг стану таких об'єктів будівництва, їх замовників чи забудовників, інших учасників будівництва а також вивчаються питання щодо відповідності документального оформлення на будівництво, фінансового стану, наявності ризиків та проблем, що можуть вплинути на подальшу співпрацю.

Серед програм такого співробітництва можна назвати Програму кредитування молоді за рахунок власних коштів Фонду на придбання житла, яке будується виключно в акредитованих об'єктах, Державна програма "Доступне житло" 70 на 30, згідно з якою держава сплачує 30% вартості нормативної площі доступного житла громадянам, які зареєстровані у спеціальних чергах на покращення житлових умов. Водночас житловим об'єктами можуть виступати тільки ті, які допущені до участі у конкурсі.

Варто відмітити також бюджетну програму, що реалізується в окремих адміністративно-територіальних одиницях "Надання державної підтримки для будівництва (придбання) доступного житла", яка надається громадянам, що потребують поліпшення житлових умов та полягає у сплаті державою 30% або 50% вартості будівництва або придбання житла або надання пільгового іпотечного житлового кредиту. Відтак такі програми сприяють розвитку та інвестиційній підтримці будівельної сфери.

Зауважимо, що конструктивне налагодження відносин між органами місцевого самоврядування та приватними будівельними підприємствами має ряд переваг. Серед них можна виокремити такі найголовніші:

співвідношення якості та ціни, як-от: укладаючи договори замовник (переважно в ролі державного органу чи органу місцевого самоврядування) може регулювати та визначати ціну на виконання цього проекту;

позитивний аспект конкуренції, що пов'язана із приватним сектором впливає на зниження цін, постійні інновації у своїй сфері роботи, збільшення рівня інвестицій у підприємства, а також покращення самих послуг; а для владних інституцій — це можливість вибору кращих із кращих. Відповідно, робота на ринку за конкурентних умов спонукає організації пропонувати споживачам високоякісні товари та послуги за відповідною ціною, і споживачі можуть вибирати або замінювати постачальників, які їх не задовольняють;

контроль додаткових витрат, коли органи влади чи місцевого самоврядування не витрачають додаткові кошти на здійснення будівельної діяльності (навчання та підбір працівників, придбання необхідного обладнання, інструментів, матеріалів тощо), бо цими питаннями займаються приватні підприємства у межах своєї діяльності;

економія часу, оскільки проекти публічно-приватного партнерства можуть реалізовуватись значно швид-

ше, завдяки ефективній системі управління, контролю ризиками й налагодженою системою роботи;

використання досвіду, професіоналізму та інноваційності в роботі приватного сектора і водночас, здійснення активного контролю держави над активами;

передача ризиків із виконання публічно-приватного проекту будівельним підприємствам, які їх здійснюють або третій стороні;

можливість використовувати новітні технології, інноваційні інструменти та механізми у процесі будівництва, якими переважно володіють конкурентоспроможні приватні організації.

Відтак налагодження ефективного партнерства у будівельній сфері має багато переваг, як-от: великі інвестиції в міську та сільську інфраструктуру, ефективне надання послуг, економічна ефективність, контракти, що базуються на результатах, розподіл ризиків, ефективне використання активів та можливості довгострокових інвестицій та інші.

Ефективній реалізації спільних проектів органів місцевого самоврядування та будівельних структур перешкоджають ряд проблем та ризиків, серед яких варто виділити:

відсутність координації роботи, бо у реалізації спільних проектів беруть участь дві і більше сторони, а ймовірність непорозумінь між ними часто неминуча;

різні цілі учасників у контексті публічно-приватного партнерства, так як мотиви приватних організацій — отримання прибутку, а мотив державного сектору орієнтований на послуги;

ризик корупції, оскільки надто багато людей та процесів бере участь у реалізації їх завершення;

ряд політико-правових проблем, які полягають у тому, що зміна уряду чи представників місцевої влади може нести як законодавчі зміни, так і трансформацію цілей та першочергових завдань, що часто зумовлює затягування чи "заморожування" виконання проектів будівництва.

ВИСНОВКИ

У підсумку зауважимо, що співпраця інститутів влади та бізнес структур у будівельній сфері є перспективним напрямком розвитку, який потребує підходів щодо модернізації та удосконалення. А першочерговими заходами, які необхідно реалізувати, вважаємо такі:

по-перше, сприяти реалізації проектів, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності учасників будівельної галузі та ефективності їх взаємодії з метою розвитку регіону.

по-друге, впливати на удосконалення інституційного забезпечення розвитку регіону, впровадження інноваційних проектів, спрямованих на розвиток будівельної галузі, формування інституцій та структур, що відповідатимуть за ефективну взаємодію із будівельними підприємствами, залучення громадських ініціатив у розвиток такої взаємодії.

по-третє, забезпечити сприятливі умови розвитку будівельних підприємств та структур, що охоплюють підвищення освітньої діяльності, забезпечення обміну досвідом, особливо у міжнародному вимірі, здійснення цільових інвестицій у розвиток будівельної та суміж-

них галузей; надання податкових пільг відповідно до законодавства; зниження адміністративних бар'єрів тощо.

Література:

1. Державно-приватне партнерство як механізм реалізації нової регіональної політики: можливості застосування та практичні аспекти підготовки і впровадження інвестиційних проектів. URL: http://rdpa.regionet.org.ua/images/129/PPP_report_U-LEAD_30_10_2017.pdf (дата звернення: 16.03.2021).
2. Діденко С. Будівельна галузь в Україні: відновлення та ключові фактори зростання. UA.News. 14.01.2020. URL: <https://ua.news/ua/stroytelnaya-otrasl-v-ukrayne-vosstanovlenye-y-klyuchevye-factory-rosta> (дата звернення: 12.01.2021).
3. Закони України "Про регулювання містобудівної діяльності". Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text> (дата звернення: 08.02.2021).
4. Закони України "Про будівельні норми" Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1704-17#Text> (дата звернення: 08.02.2021).
5. Закон України "Про благоустрій населених пунктів". Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2807-15#Text> (дата звернення: 08.02.2021).
6. Закон України "Про землеустрій". Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/858-15#Text> (дата звернення: 08.02.2021).
7. Закон України "Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності". Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/208/94-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 08.02.2021).
8. Закон України "Про місцеве самоврядування". Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 05.03.2021).
9. Закон України "Про державно-приватне партнерство". Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text> (дата звернення: 05.03.2021).
10. Закон України "Про публічні закупівлі". Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text> (дата звернення: 03.03.2021).
11. Ланьо О. Державно-приватне партнерство як інноваційна форма розвитку будівельної сфери. Інвестиції. Науковий вісник полісся. 2019. № 3 (19). С. 91—97.
12. Положення про порядок роботи з об'єктами, на будівництво (реконструкцію) і придбання житла в яких спрямовуються кошти за житловими програмами, в Держмолодьжитлі та в регіональних управліннях (іпотечному центрі). Івано-Франківське Регіональне Управління Держмолодьжитла. URL: https://www.molod-kredit.gov.ua/images/DOCUMENTS/Zabudovnykam/POLOZHENNIA-PRO-PORIADOK-ROBOTY-Z-OBIEKTAMY-116_20.11.2020.pdf (дата звернення: 18.03.2021).

References:

1. The Ministry of regional development, construction, housing and communal services (2017), "Public-private partnership as a mechanism for implementing a new regional policy: opportunities for application and practical aspects of preparation and implementation of investment projects", available at: http://rdpa.regionet.org.ua/images/129/PPP_report_U-LEAD_30_10_2017.pdf (Accessed 16 March 2021).
2. Didenko, S. (2021), "Construction industry in Ukraine: recovery and key growth factors", UA.News, [Online], available at: <https://ua.news/ua/stroytelnaya-otrasl-v-ukrayne-vosstanovlenye-y-klyuchevye-factory-rosta> (Accessed 12 January 2021).
3. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine "On regulation of urban planning activities", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text> (Accessed 08 March 2021).
4. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine "On Building Regulations", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1704-17#Text> (Accessed 08 March 2021).
5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine "On improvement of settlements", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2807-15#Text> (Accessed 08 March 2021).
6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine "On Land Management", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/858-15#Text> (Accessed 08 March 2021).
7. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine "On Liability for Offenses in the Sphere of Urban Development", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/208/94-%D0%B2%D1%80#Text> (Accessed 08 March 2021).
8. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine "On Local Self-Government", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> (Accessed 05 March 2021).
9. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine "On public-private partnership", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2404-17> (Accessed 05 March 2021).
10. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine "On Public Procurement", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text> (Accessed 03 March 2021).
11. Lanyo, O. (2019), "Public-private partnership as an innovative form of development of the construction industry", Scientific Bulletin of Polissya, vol. 3 (19), pp. 91—97.
12. Ivano-Frankivsk Regional Department of State Youth Housing (2020), "Regulations on the procedure for working with facilities for the construction (reconstruction) and purchase of housing in which funds are directed under housing programs, in the State Youth Housing and in regional offices (mortgage center)", available at: https://www.molod-kredit.gov.ua/images/DOCUMENTS/Zabudovnykam/POLOZHENNIA-PRO-PORIADOK-ROBOTY-Z-OBIEKTAMY-116_20.11.2020.pdf (Accessed 18 March 2021).

Стаття надійшла до редакції 29.03.2021 р.